

USNESENÍ

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Václava Trajera a soudců Mgr. Lenky Havlíčkové a Mgr. Vojtěcha Salamánka ve věci

žalobce: **R. K.**, narozen X
bytem X

proti

žalovaným: **1. Základní škola Teplice**

IČO: 63788136

sídlem U Nových lázní 1102, 415 01 Teplice

2. Základní škola s rozšířeným vyučováním cizích jazyků, Teplice

IČO: 46070877

sídlem Metelkovo nám. 968, 415 01 Teplice

zastoupeným advokátkou Mgr. Et Mgr. Lucií Neumannovou

sídlem Masarykova třída 2462/55, 415 01 Teplice

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaných, který měl spočívat v přijetí nezletilých dětí žalobce E. K., nar. X a A. K., nar. X, ke školní docházce a umožnění jejich účasti na vyučování od 2. 9. 2025, jakož i ve vyslání A. K. na adaptační kurz dne 4. 9. 2025

takto:

I. Žaloba se **odmítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou k podepsanému soudu dne 2. 10. 2025 domáhá za a) určení, že postup žalovaných škol spočívající v přijetí jeho nezletilých dětí (E. a A.) ke školní docházce a v umožnění jejich účasti na vyučování od 2. 9. 2025, jakož i ve vyslání syna žalobce na adaptační kurz dne 4. 9. 2025, byl nezákonným zásahem do veřejných subjektivních práv žalobce; b) uložení zákazu žalovaným pokračovat v tomto nezákonném zásahu; c) uložení povinnosti respektovat výkon rodičovské odpovědnosti obou rodičů a poskytovat informace o vzdělávání nezletilých dětí oběma rodičům rovným, přímým a nediskriminačním způsobem.
2. Podstata žaloby tkví v tom, že Okresní soud v Nymburku rozhodl v opatrovnické věci pravomocným rozsudkem č. j. P 215/2023-349 o návrhu matky dětí E. a A. na změnu školy tak, že jej zamítl. Přestože obě žalované školy byly prokazatelně dne 19. 8. 2025 seznámeny s nesouhlasem žalobce se změnou školy nezletilých, jakož i s existencí uvedeného rozsudku, vydaly dne 2. 9. 2025 rozhodnutí o přijetí dětí a umožnily jejich docházku, přičemž syn Aron byl dne 4. 9. 2025 vyslán na adaptační kurz. Žalobce dále namítal, že školy zahájily

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

školní docházku bez potřebných dokladů (kmenových listů dětí), a že s ním jako otcem omezují komunikaci a dopouští se nerovného zacházení, zatímco s matkou komunikují běžně, čímž dochází k jeho faktickému vyloučení z informací o vzdělávání dětí. Poukázal na to, že se pokusil bezvysledně vyřešit věc se zřizovatelem obou škol.

3. Žalobce se domáhá soudní ochrany podle dílu 3, hlavy II, části třetí zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř. s.“), když předmětnou žalobou zahájil řízení o ochraně před nezákonným zásahem. Žalobce v žalobě tvrdí, že pokračování školní docházky je v přímém rozporu s pravomocným rozsudkem Okresního soudu v Nymburku č. j. P 215/2023-349, který nabyl právní moci dne 19. 7. 2024 (dále jen „opatrovnický rozsudek“). Žalobce žalované seznámil dne 19. 8. 2025 s jeho nesouhlasem se změnou škol nezletilých dětí, jakož i s existencí uvedeného opatrovnického rozsudku. Žalobce dále uvedl, že se „pokusil“ věc řešit se Statutárním městem Teplice jakožto zřizovatelem žalovaných, avšak bezvysledně. Žalobce dále tvrdí, že žalované vydaly dne 2. 9. 2025 rozhodnutí o přijetí dětí do škol a umožnily jejich docházku.
4. Z předložených dokladů vyplývá, že opatrovnickým rozsudkem byly zamítnuty návrhy matky dětí, kterými se domáhala toho, aby soud za otce dětí (žalobce v tomto řízení) udělil souhlas jednak s přestěhováním nezletilých dětí a s tím související změnou trvalého bydliště na adresu X a jednak se změnou základní školy nezletilých a s jejich nástupem na základní školu v místě nového bydliště. Přesto matka nezletilých dětí, I. K., podala u 1. žalovaného dne 16. 6. 2025 žádost o přestup syna A. ze základní školy v Nymburku a u 2. žalovaného dne 30. 6. 2025 žádost o přestup dcery E. ze stejné základní školy, v obou případech s termínem nástupu 1. 9. 2025. Ředitel 2. žalovaného Mgr. Michal Chalupný rozhodl dne 16. 6. 2025 pod č. j. ZŠMET-P-08/2025-06 tak, že přestup synovi A. do 6. ročníku povolil. Stejně rozhodla i ředitelka 1. žalovaného Mgr. Bc. Simona Salačová, která povolila přestup dceři žalobce E. (rozhodnutí ze dne 30. 6. 2025, č. j. 119/UNL/2025-2). Nebylo tedy řediteli škol vydáno rozhodnutí o přijetí dětí dne 2. 9. 2025, jak tvrdil žalobce. Žalobce připsy adresovanými ředitelům žalovaných škol dal najevo svůj nesouhlas s přestupem dětí, odkázal na opatrovnický rozsudek a následně podal dne 29. 8. 2025 žádost o obnovu řízení. Současně učinil u zřizovatele žalovaných Statutárního města Teplice podání, označené jako stížnost na nezákonný postup základních škol při přestupu nezletilých dětí. V této stížnosti popsal skutkový stav věci a vyslovil požadavek, aby děti zůstaly žáky ZŠ a MŠ Nymburk Letců RAF 1989. Náměstek primátora Statutárního města Teplice se podáním ze dne 30. 9. 2025, č. j. MgMT/106450/2025, ke stížnosti žalobce vyjádřil. Vysvětlil mu, že děti byly žalovanými přijaty na základě přihlášky jejich matky a poté, co se dozvěděly o existenci sporů mezi rodiči, povolily z podnětu žalobce obnovu řízení. Zdůraznil však, že byla vydána pravomocná rozhodnutí o volbě školy a žalované jsou „prozatím“ těmito rozhodnutími vázány a nemohou děti ze studia vyloučit. Ředitelé obou žalovaných škol rozhodli usneseními ze dne 29. 8. 2025 o povolení obnovy řízení a její zahájení oznámili rodičům dětí (usnesení č. j. ZS/UNL/312-3/2025 a usnesení č. j. ZŠMET-P-08/2025-06-05). Následně oba ředitelé řízení o obnově přerušili, a to dne 7. 10. 2025 usneseními č. j. ZSUNL/312-5/2025 a č. j. ZŠMET-P-08/2025-06-07 s odůvodněním, že matka dětí podala dne 13. 8. 2025 u Okresního soudu v Nymburce návrh na rozhodnutí o významné záležitosti dle § 877 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (určení školy, ve které bude plněna povinná školní docházka nezletilých), přičemž řízení dosud nebylo skončeno.
5. Podle § 82 s. ř. s. každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl

zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.

6. Podle § 85 s. ř. s. je nepřípustná žaloba, lze-li se ochrany nebo nápravy domáhat jinými právními prostředky; to neplatí v případě, domáhá-li se žalobce pouze určení, že zásah byl nezákonný. V posuzovaném případě nelze aplikovat větu za středníkem citovaného zákonného ustanovení, neboť žalobce nepožaduje svou žalobou „pouhé“ určení nezákonnosti zásahu základních škol, ale domáhá se mj. i uložení zákazu těmto školám pokračovat v žalovaném nezákonném zásahu. Soud proto při zkoumání splnění podmínek řízení řešil, zda se mohl žalobce domáhat ochrany jinými právními prostředky.
7. Přestup dítěte z jedné základní školy na jinou základní školu, stejně jako přijetí dítěte do základní školy, probíhá v režimu zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Tato skutečnost je dána jak povahou vedeného řízení, týkajícího se rozhodování o ústavně zaručeném právu na vzdělání (k tomu srov. čl. 33 Listiny základních práv a svobod), tak výslovnou dikcí zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), dle něhož ředitel školy rozhoduje o právech a povinnostech v oblasti státní správy jak v případě přijetí k základnímu vzdělávání podle § 46, tak v případě přestupu žáka podle § 49 odst. 1 [k tomu srov. § 165 odst. 2 písm. e) a § 183 odst. 1 školského zákona].
8. Přestože právo na vzdělání je výlučným právem daného dítěte, resp. žáka, školský zákon zakotvuje v § 36 odst. 5 rovněž právo rodiče na volbu základní školy („žák plní povinnou školní docházku ve spádové škole, pokud zákonný zástupce nezvolí pro žáka jinou základní školu“). Rovněž Všeobecná deklarace lidských práv zakotvuje ve svém článku 26 nejen právo na vzdělání, ale výslovně přednostní právo rodičů volit druh vzdělání pro své děti. Žalobce tedy jako jeden z rodičů nezletilých dětí byl (resp. měl být) účastníkem řízení o přestupu dětí ze základní školy v Nymburce do základních škol v Teplicích. Proto mu také svědčilo právo podat proti rozhodnutím žalovaných o přestupu odvolání, a pokud by mu nebylo vyhověno, vyjádřit svůj nesouhlas prostřednictvím žaloby, ovšem nikoli prostřednictvím žaloby zásahové podle dílu 3, hlavy II, části třetí s. ř. s., ale podle § 65 s. ř. s., zařazeném do dílu 1 téže hlavy a části s. ř. s., upravujícího řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu.
9. S ohledem na výše uvedené je zřejmé, že projednání předmětné žaloby brání jedna ze základních podmínek, která je projevem zásady subsidiarity zásahové žaloby. Jak vyplývá z citovaného § 85 s. ř. s. pro přípustnost zásahové žaloby totiž nesmí existovat žádné jiné správní řízení ani žádný jiný moment, kdy osoba v minulosti mohla nebo teprve v budoucnu bude moci chránit své subjektivní hmotné právo v rámci veřejné správy nebo žalobou před správním soudem (buď jako účastník správního řízení, nebo jako osoba, která sice dle zákona nebyla účastníkem řízení, ovšem proti rozhodnutí má právo podat žalobu podle § 65 odst. 1 s. ř. s.). Je nerozhodné, zda takovou ochranu využila. Tato podmínka proto vylučuje, aby zásahovou žalobu úspěšně podala osoba, která např. nevyužila (nebo sice využila, ale bez úspěchu) opravné prostředky k ochraně svého subjektivního práva, případně soudní ochranu proti rozhodnutí, které z takového řízení vzešlo (k tomu srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2021, č. j. 6 As 108/2019 39, bod 85). Aniž by soud hodnotil podání žalobce, označené jako stížnost, jakož i postup Statutárního města Teplice, který toto podání bez ohledu na jeho obsah také jako stížnost posoudil, je evidentní, že žalobce mohl chránit své právo odvoláním proti rozhodnutí základních škol u jejich nadřízeného správního orgánu jakožto odvolacího správního orgánu a následně podáním žaloby proti rozhodnutí tohoto odvolacího správního orgánu (Statutárního města Teplice).

Jestliže tak neučinil, nemůže tuto svou nečinnost zhojit podáním zásahové žaloby. Navíc, jak vyplývá z citovaného ustanovení § 82 s. ř. s., je již z podstaty věci vyloučeno, aby žalobce hájil svá subjektivní práva prostřednictvím zásahové žaloby, kdy předmětem soudní ochrany by měl být „pouze“ důsledek uplatněných práv a povinností uložených pravomocným rozhodnutím správního orgánu. Jinými slovy řečeno, jestliže byly děti žalovaného pravomocnými rozhodnutími přijaty na základní školy v Teplicích, a na základě těchto rozhodnutí jim je v těchto základních školách umožněno vykonávat školní docházku a účastnit se školami pořádaných akcí (mj. i adaptačního kurzu), pak jde o výkon pravomocného rozhodnutí (bez ohledu na to, zda se jedná o rozhodnutí zákonné či nezákonné) a nikoli o nezákonný zásah, proti němuž se lze bránit zásahovou žalobou.

10. Ani skutečnost, že obnovené řízení bylo přerušeno do doby, než bude opatrovnickým soudem rozhodnuto o dalším osudu vzdělávání nezletilých dětí, nemůže být důvodem pro prolomení zásady subsidiarity v podobě přípustnosti zásahové žaloby.
11. Vzhledem k tomu, že v daném případě měl žalobce možnost domáhat se ochrany jinými právními prostředky, je zásahová žaloba nepřípustná.
12. Podle §46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže je podle tohoto zákona nepřípustný.
13. O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s., jež stanoví, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byl-li návrh odmítnut.
14. Protože žaloba byla pro nepřípustnost odmítnuta, nebylo rozhodováno o návrhu žalobce na vydání předběžného opatření.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 19. listopadu 2025

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Mgr. Václav Trajer v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.